

Obsah

Úvod	3
1. Silniční doprava a dopravní politika	4
1.1 Systémové pojetí silniční dopravy	4
1.2 Zásady státní dopravní politiky	5
1.3 Dopravní podnikání	6
1.4 Pozemní komunikace České republiky v současnosti	6
1.5 Silniční motorové dopravní prostředky v České republice	7
1.6 Technologie silniční dopravy	8
1.7 Negativní vlivy silniční dopravy	9
Literatura:	10
2. Právní normy související s provozováním silniční dopravy	11
2.1 Mezinárodní dohody a předpisy týkající se silniční dopravy	11
2.2 Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě	12
2.3 Prováděcí vyhláška Ministerstva dopravy ČR č. 187/1994 Sb. k zákonu o silniční dopravě	14
2.4 Zákon č. 38/1995 Sb., o technických podmínkách provozu silničních vozidel na pozemních komunikacích	15
2.5 Zákon č. 12/1997 Sb., o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích	15
2.6 Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích	16
2.7 Silniční přepravní řád	17
2.8 Městský přepravní řád	17
2.9 Doprava a Evropská unie	17
Literatura:	18
3. Technologické pojmy a ukazatele silniční dopravy	19
3.1 Pojmy používané v technologii silniční dopravy	19
3.2 Ložné výkony	20
3.3 Užitečná hmotnost vozidel a její využití	21
3.4 Ukazatele přepravní práce, výkonů a výkonového využití dopravních prostředků	22
3.5 Ukazatele časového využití vozidel	24
3.6 Ukazatele pro hromadnou dopravu osob	26
Literatura:	28
4. Kategorie, druhy a evidence silničních motorových vozidel	29
4.1 Humanitárně technické požadavky	29
4.1.1 Bezpečnostní požadavky	29
4.1.2 Ergonomické požadavky	29
4.1.3 Ekologické požadavky	30
4.1.4 Hygienické likvidační a recyklační požadavky	30
4.2 Technologicko-technické požadavky	30
4.3 Kategorie vozidel	30
4.4 Druhy vozidel	32
4.5 Volba vhodné kategorie a typu vozidla	34
4.6 Přihlašování motorových vozidel do evidence	34
4.6.1 Stanoviště vozidla	34
4.6.2 Technický průkaz motorového vozidla	35
4.6.3 Osvědčení o technickém průkazu motorového vozidla	35
4.6.4 Státní poznávací značky	35
4.6.5 Zvláštní označení motorových vozidel	36
4.7 Požadavky na technické parametry vozidel v Evropských společenstvích	36
Literatura:	37
5. Technologie ložných operací v silniční dopravě	38
5.1 Základní pojmy	38
5.2 Charakteristika manipulovaných materiálů	38

5.3 Základní rozdělení mechanizačních prostředků	40
5.4 Přepravní prostředky.....	41
5.5 Mechanizační prostředky pro manipulaci s kontejnery a výměnnými nástavbami pevně spojené se silničními vozidly	43
5.6 Mechanizační prostředky pro manipulaci s paletami pevně spojené se silničními dopravními prostředky	44
5.7 Výměnné nástavby silničních vozidel	44
5.8 Technické prostředky kombinované dopravy.....	45
5.9 Překladiště a skladiště.....	45
Literatura:	45
6. Provozně technické hodnocení vozidla	46
6.1 Charakteristika motoru	46
6.2 Obvodová síla na hnacích kolech automobilu	47
6.3 Pohybová rovnice automobilu a jízdní odpory.....	49
6.3.1 <i>Odpor vzduchu (aerodynamický odpor)</i>	49
6.3.2 <i>Odpor valení a pneumatiky vozidel</i>	50
6.3.3 <i>Odpor rozjezdu a o odpor tažný</i>	51
6.3.4 <i>Odpor stoupání</i>	52
6.3.5 <i>Maximální hnací síla s ohledem na adhezi</i>	53
6.4 Dynamický činitel automobilu	53
6.4.1 <i>Dynamická charakteristika automobilu</i>	54
6.4.2 <i>Dynamická charakteristika s nomogramem zatížení</i>	55
6.5 Zrychlení automobilu	56
6.6 Dynamický popis automobilu	57
6.6.1 <i>Hodnocení jízdních vlastností automobilů v terénu</i>	58
6.6.2 <i>Pohybové ukazatele průjezdnosti automobilu terénem</i>	59
6.7 Spotřeba paliva při provozu vozidla na silnicích s pevným povrchem.	60
6.8 Motory na alternativní paliva.	60
6.9 Brzdy silničních motorových vozidel	63
6.10 Hlavní ukazatele dynamiky brzdění	64
6.10.1 <i>Zpomalení při brzdění</i>	64
6.10.2 <i>Doba brzdění</i>	64
6.10.3 <i>Brzdná dráha vozidla</i>	64
6.11 Délka rozhledu na zastavení.	66
6.12 Délka rozhledu pro předjíždění.	66
6.13 Reakční doba řidiče	66
6.14 Prodleva brzd.....	67
6.15 Činitelé ovlivňující délku reakční doby	68
6.16 Účinek brzd.....	68
6.17 Ovladatelnost vozidla	69
6.17.1 <i>Řiditelnost vozidla a jízdní soupravy</i>	69
6.17.2 <i>Směrová stabilita</i>	70
6.17.3 <i>Příčná stabilita</i>	70
Literatura:	73
7. Provozně přepravní hodnocení vozidla.....	74
7.1 Přepravní výkon.....	74
7.2 Vliv nákladu na statiku automobilu	74
7.2.1 <i>Poloha těžiště automobilu a statické zatížení náprav</i>	75
7.2.2 <i>Stanovení polohy těžiště a momentu setrvačnosti vozidla</i>	75
7.2.3 <i>Zajištění nákladu na dopravním prostředku</i>	76
7.3 Vliv vlastností přepravovaných věcí na konstrukční provedení speciální nástavby vozidla	78
7.3.1 <i>Rozměrové a hmotnostní omezující podmínky</i>	79
7.4 Nákladní vozidla.....	80

7.4.1 Vozidla pro přepravu kontejnerů ISO.....	82
7.5 Speciální nákladní vozidla se speciálním použitím	82
7.6 Nákladní speciální vozidla konstruovaná podle zvláštních předpisů	84
7.7 Provozně přepravní hodnocení vozidel pro přepravu osob	85
7.8 Kabiny užitkových vozidel	88
7.9 Technické prostředky pro dispečerské spojení	89
Literatura:	89
8. Provozní dokumentace a provozně-ekonomické hodnocení vozidla	90
8.1 Provozní dokumentace	90
8.1.1 <i>Knihy jízd</i>	90
8.1.2 <i>Záznam o provozu vozidla:</i>	90
8.1.3 <i>Přepravní listina</i>	91
8.1.4 <i>Náložný list</i>	91
8.1.5 <i>Průvodní listina</i>	91
8.2 Doklady předepsané pro řízení a provoz vozidla.	93
8.2.1 <i>Doklady potřebné pro zajištění mezinárodní dopravy</i>	93
8.3 Provozně-ekonomické hodnocení vozidla	94
8.3.1 <i>Náklady na provoz vozidla</i>	94
8.3.2 <i>Kalkulace nákladů</i>	94
8.3.3 <i>Celkové náklady</i>	95
8.3.4 <i>Poznámky ke kalkulačnímu vzorci</i>	97
8.3.5 <i>Dílčí náklady</i>	98
8.3.6 <i>Ceny</i>	99
Literatura:	100
9. Zásady komplexní technické péče o vozidla.	101
9.1 Právní úprava technické způsobilosti silničních vozidel	101
9.2 Komplexní technická péče o vozidlo.....	102
9.3 Technické prohlídky silničních vozidel.....	103
9.4 Způsob provádění technické prohlídky silničního vozidla	103
9.5 Pravidelné měření emisí	104
9.6 Údržba a opravy prováděné provozovatelem vozidla	105
9.6.1 <i>Pracoviště pro údržbu a opravy</i>	105
9.6.2 <i>Ošetřování pneumatik</i>	106
9.6.3 <i>Ošetřování akumulátorových baterií</i>	107
9.6.4 <i>Zásady hospodaření s provozními hmotami</i>	108
9.6.5 <i>Olejové hospodářství</i>	108
9.7 Kapacitní a technologické ukazatele údržby a oprav vozidel.	109
Literatura:	110
10. Příklady k procvičování	112
10.1 Technologické ukazatele v osobní dopravě.....	112
10.2 Technologické ukazatele v nákladní dopravě.....	113
10.3 Ložné operace a přeprava nákladu	114
10.4 Přeprava kusového materiálu, přeprava cementu	115
10.5 Zatížení vozidla nákladem	115
10.6 Dynamická charakteristika automobilu s nomogramem zatížení	116
10.7 Brzdění vozidla	118
10.8 Vybočení návěsu a přívěsu v zatáčce	118
10.9 Čerpací stanice pohonných hmot.....	118
Závěr	120
Použité zkratky	121
Česko-anglický slovník odborných výrazů použitých v textu	122